

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказ Міністерства освіти і науки,  
молоді та спорту України  
29 березня 2012 року №384  
(у редакції наказу Міністерства  
освіти і науки України  
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

**Кафедра Безпеки життєдіяльності**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»**

**спеціальність** 7.03050901, 8.03050901 «Облік і аудит»,  
7.03050401, 8.03050401 «Економіка підприємства»

**інститут, факультет, відділення** *Харківський національний університет  
міського господарства імені О. М. Бекетова, факультет Економіки та  
підприємництва, денне відділення, заочне відділення*

Харків  
ХНУМГ  
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальності 7.03050901, 8.03050901 «Облік і аудит», 7.03050401, 8.03050401 «Економіка підприємства».

Розробники: старший викладач О. В.Чеботарьова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Безпеки життєдіяльності.

Протокол № 1 від «28» серпня 2012 року.

Завідувач кафедри Безпека життєдіяльності: д.т.н., проф. М. В. Хворост

Схвалено НМК за спеціальністю 7.03050901, 8.03050901 «Облік і аудит», 7.03050401, 8.03050401 «Економіка підприємства» НМР факультету «Економіки і підприємництва»

Протокол № 6 від «19» лютого 2013 року.

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,0	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	нормативна	
	Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» 6.030509 «Облік і аудит»		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 7(8).03050901 «Облік і аудит», 7(8).03050401 «Економіка підприємства»	<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		<b>Семестр</b>	
Загальна кількість годин – 36		13-й	9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,0 самостійної роботи студента – 1,0	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст, магістр	<b>Лекції</b>	
		6 год.	2 год.
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		12 год.	4 год.
		<b>Лабораторні</b>	
		–	–
		<b>Самостійна робота</b>	
		18 год.	30 год.
<b>Індивідуальні завдання:</b>			
	<b>20 год.</b>		
Вид контролю: іспит			

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50%

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. *Метою* викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (спеціалістів та магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

2.2. Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» спеціалісти (магістри) за відповідними напрямами підготовки, спеціальностями та спеціалізаціями мають бути здатними вирішувати

професійні завдання з урахуванням вимог охорони праці та володіти такими основними професійними компетенціями з охорони праці:

- готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах;

- здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях.

- обґрунтування і розробка безпечних технологій (в галузі діяльності);

- участь у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;

- розробка та проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків, з ліквідації наслідків аварій на виробництві.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

*знати :*

- впровадження організаційних і технічних заходів з метою поліпшення безпеки праці;

- здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій;

- здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;

- управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;

- впровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі.

*вміти :*

- розробка методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

- надання допомоги та консультації працівників з практичних питань безпеки праці;

- готовність контролювати виконання вимог охорони праці в організації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 36 годин / 1,0 кредит ECTS.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

**ЗМ 1.** Законодавча та нормативно-правова база охорони праці в галузі.

1. Міжнародні норми в галузі охорони праці

2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.

3. Система управління охороною праці в організації.

4. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

5. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

**ЗМ 2.** Організація та управління за охороною праці в галузі. Нагляд за охороною праці.

1. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.
2. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.
3. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.
4. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Модуль ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ</b>												
<b>Змістовий модуль 1. Законодавча та нормативно-правова база охорони праці в галузі .</b>												
Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці	3	1	0			2	1					1
Тема2.Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.	3	1	0			2	1,5	0,5				1
Тема 3. Система управління охороною праці в організації	5	1	2			2	1,5	0,5				1
Тема 4. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.	4		2			2	3		2			1
Тема 5. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.	4		2			2	1					1
Разом за змістовим модулем 1	19	3	6			10	8	1	2			5
<b>Змістовий модуль 2. Організація та управління за охороною праці в галузі. Нагляд за охороною праці.</b>												
Тема 6. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.	3	1	0			2	1					1

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.	4	0	2			2	3,5	0,5	1			2
Тема 8. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.	5	1	2			2	1					1
Тема 9. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	5	1	2			2	2,5	0,5	1			1
Разом за змістовим модулем 2	17	3	6			8	8	1	2			5
ІСЗ (Контрольна робота)							20				20	
<b>Усього годин</b>	36	6	12			18	36	2	4		20	10

**5. Теми семінарських занять**  
(не передбачені навчальним планом)

**6. Теми практичних занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Розробка заходів пожежної профілактики на характерному галузевому об'єкті.	2	
2	Розрахунок вентиляції виробничого приміщення.	2	
3	Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення.	2	2
4	Перевірочний розрахунок природного освітлення	2	
5	Розрахунок площ адміністративних та побутових приміщень	2	
6	Розслідування нещасного випадку в галузі.	2	2
	Разом	12	4

**7. Теми лабораторних занять**  
(не передбачені навчальним планом)

## 8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Міжнародні норми в галузі охорони праці	2	1
2	Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.	2	1
3	Система управління охороною праці в організації.	2	1
4	Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.	2	1
5	Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.	2	1
6	Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.	2	1
7	Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.	2	1
8	Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.	2	1
9	Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	2	2
11	Робота над контрольною роботою	-	20
	Разом	18	30

## 9. Індивідуальні завдання (для заочної форми навчання)

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	Контрольна робота	13	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	Пояснювальна записка на 20-25 стор.	20

## 10. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні контрольної роботи, самостійній роботі з навчальною і технічною літературою.

Вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, основ охорони праці, безпеки життєдіяльності а також на знаннях і уміннях, отриманих студентами в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль проводиться методом виконання студентами письмових модульних контрольних робіт.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни – інтегральна (100-бальна).

## 11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожну тему та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.

2. Екзамен проводиться письмово.

## 12. Розподіл балів, які отримують студенти

### Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	6	6	6	7	8	7	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

### Контрольна робота (заочне навчання)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 60	до 20	до 20	100

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82 – 89	<b>B</b>	добре	
74 – 81	<b>C</b>		
64 – 73	<b>D</b>	задовільно	
60 – 63	<b>E</b>		
35 – 59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни



### 13. Рекомендована література

#### Базова

1. Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. – 2-ге вид., допов. і перероб. – К.: Основа, 2006. – 444 с.
2. Протоєрейський О. С, Запорожець О. І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.
3. Основи охорони праці: Підручник / За ред. проф. В.В.Березуцького – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
4. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
5. Третьяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/ за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Знання, 2010. – 167 с. + компакт-диск.
6. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
7. Желібо Є. П., Баранова Н. І., Коваленко В.В. Охорона праці в органах державної податкової служби. Навч. посібник для ВНЗ. Ірпінь. - 2002.
8. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І. П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
9. Охорона праці в будівництві: Навч. посіб. посібник / за редакцією Коржика Б.М. і Іванова В.М. – Харків: Форт, 2010. – 388 с.
10. Березюк О. В., Лемешев М. С. Охорона праці в галузі радіотехніки: Навч. посіб. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 159 с.
11. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2005. – 313с.
12. Батлук В. А. Охорона праці в галузі телекомунікацій: Навч. посіб. – Львів: Афіша, 2003. – 320 с.

#### Допоміжна

1. ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення».
2. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів
3. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
4. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
5. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

6. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65

7. НПАОП 0.00-2.23-04 «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат». Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 994.

8. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

9. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.

10. ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».

11. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.

12. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ «Опасные и вредные производственные факторы. Классификация».

13. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.

14. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.

15. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.

16. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 7.02.2008 р.

17. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.

18. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

19. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».

20. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.

21. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.

22. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.

23. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.

## 14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://www.iacis.ru> - Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств–участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
6. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
7. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
8. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
9. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».
10. <http://www.oxpaha.ru> - ОХРАНА. Интернет-газета о безопасности.
11. <http://www.tehdoc.ru> - Интернет-проект «Техдок.ру» - ресурс, посвященный вопросам охраны труда и промышленной безопасности.
12. <http://www.tehbez.ru> - Проект «Охрана труда в предпринимательстве», создан в рамках «Комплексной программы развития и поддержки малого предпринимательства в г. Москве».
13. <http://www.kodeks-luks.ru> - Нормативные документы в области охраны труда:
14. <http://www.gazeta.asot.ru> - Электронная версия газеты «Безопасность Труда и Жизни».
15. <http://www.asot.ru> - Центральный сайт Ассоциации специалистов по охране труда (РФ).
16. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

*Навчальне видання*

Робоча програма навчальної дисципліни

**«Охорона праці в галузі»**

**спеціальність** 7.03050901, 8.03050901 «Облік і аудит»,  
7.03050401, 8.03050401 «Економіка підприємства»

Розробник: **ЧЕБОТАРЬОВА** Олександра Вячеславівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 124 б

Підп. до друку 28.02.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,4

Зам. № 9536

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет  
міського господарства імені О. М. Бекетова,  
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: [rectorat@kname.edu.ua](mailto:rectorat@kname.edu.ua)

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.